

Історія села Балаховичі

Минуле і сучасне

Історія села Балаховичі

Балаховичі – центр сільської Ради, розташоване 25 км на захід від районного центру, за 5 км від залізничної станції. Вперше село згадується в 19 столітті, коли воно входило до складу Чорторийської волості. За народною легендою село заснував пан Балах, якому належали навколишні поселення. Це було невелике поселення на 12-13 дворів.

Після Першої світової війни село нараховувало 80 дворів. Радянську владу проголошено в січні 1918 року, а через декілька років після підписання Брестського миру західноукраїнські землі опинилися під владою буржуазно-поміщицької Польщі. У вересні 1839 року землі відійшли до Радянської України.

Будинок з минулого

Під час Великої Вітчизняної війни 124 жителі Балахович боролися проти фашистів на фронті. З них 78 загинуло, нагороджено 46, а жителю села Острів Килюшику Івану Сергійовичу за форсування р. Одер було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Поблизу села Маюничі за річкою Стир знаходиться висота 193, за взяття якої радянським воїнам Віктору Єршову і Нейматжану Хакімову було посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу. В 1944 році визволяючи наше село з в'язками гранат вони кинулись під німецькі танки. На місці їх загибелі споруджено обеліск.

Родичі Героя Радянського Союзу Нейматжана Хакімова біля обеліска

Приміщення сільського клубу в 50-60 - роках

В 1949 році на території села було утворено колгосп « Більшовик», першим головою якого був Болотін І. С. В 1950 році відбулося укрупнення – колгосп «Ленінський шлях» села Острів було об'єднано з колгоспом «Більшовик» села Балаховичі. В 1965 році колгосп перейменовано на «Комуніст», в 1992 році – на «Нива», а в даний час існує спадкоємець колгоспу – СВК «Нива».

Сільській Раді села Балаховичі підпорядковані село Острів та село Маюничі. Про Острів згадується у першоджерелах Львівського історичного музею, зокрема розповідається про повстання селян в резиденції князів Чорторийських у місті Старий Чорторийськ в середині 16 століття, яке зазнало поразки. Повсталі селяни повтікали за річку Стир, де серед непрохідних боліт і лісів заснували село, яке й понині носить назву Острів. Про село Маюничі перша згадка датована другою половиною 19 століття.

Село Балаховичі було невеличким поселенням поблизу річки Стир, у навколишніх лісах і угіддях існували хутори: Лішня, Копань, Річиця, Хильок. В 50-х – 60-х роках село розбудувалося, помінявши маленькі хатинки з земляною підлогою і солом'яною стріхою на просторі будинки. З приходом меліорації хутори Лішня і Річиця зникли, люди переселилися до села. Хильок і Копань з'єдналися з селом.

В минулому хатки в селі були дуже тісні з маленькими віконцями. Світили в хаті лучиною, спали на полах, збитих з дошок, або на широких лавках. Одяг та постіль жінки виготовляли вручну, починаючи від обробітку льону і конопель до шиття і вишивання одягу. В народі враховано, щоб одягнути нову полотняну сорочку потрібно було виконати 40 різних робіт. Виробляли одяг, постіль і рушники з полотна або сукна. Прали біля річки на кладці взимку і влітку. Для прання використовували жлукто, в яке складали лляний одяг, засипали попелом і заливали гарячою водою. Цей процес називали золінням. Жінки в селі пряли, ткали, вишивали. Речі домашнього вжитку також виготовляли вручну. Чоловіки майстрували бочки, діжки, скрині, цебри, корита, лавки, столи та інше. Їжею селян були прості продукти, вирощені на бідних поліських землях. Це в основному картопля і овочі, хліб випікали житній. Для переробки зерна на муку використовувалися жорна, а щоб виготовити крупу зерно товкли в ступі товкачем.

На початку 70-х років 20-го століття поблизу Балахович розпочато грандіозне будівництво Рівненської Атомної електростанції та міста Кузнецовська, що внесло значний вплив на долю жителів села. Основна частина молоді здобула роботу на будівництві, а згодом отримала квартири в новобудовах міста. Ї у теперішній час багато жителів Балахович та сусідніх сіл працюють на РАЕС.

В кінці XIX на початку XX століття в селі Балаховичі школи не було. школа виникла в 30-х роках XX століття. Знаходилася вона в хаті, яка на той час стояла пустою (господарі померли, а діти жили в різних регіонах країни. за навчання дітей жителі розраховувалися самі. якщо в сім'ї вчилася двоє дітей, то сім'я мала годувати вчителя два дні.

Балаховицький НВК

Сучасні будинки в селі

Сьогодні в селі Балаховичі проживає 583 людей, нараховується 166 дворів, в Острові 250 жителів та в Маюничах 110. Існує навчально-виховний комплекс, де нараховується 110 дітей, клуб, сільська Рада, бібліотека, ФАП, відділення зв'язку. За весь період існування села в Балаховичах не було жодної церкви, тільки у 1998 було розпочато будівництво двох православних церков – Київського та Московського патріархату.

Уродженець села Острів Герой Радянського Союзу Килюшик Сергій
Іванович

Святодухівська православна церква Київського патріархату

Православна церква Віри, Надії, Любові Московського патріархату

Сусідка села Балаховичі – Рівненська АЕС